

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

Megtévesztő állítások a Preventa ivóvizekről

Reklámjaiban gyógyhatást tulajdonított Preventa nevű termékeinek a Hyd Kft., ám állításait nem tudta igazolni – állapította meg a Gazdasági Versenyhivatal (GVH). Emiatt a vállalkozásnak részletekben 5 millió forint bírságot kell fizetnie.

A GVH észlelte, hogy az eljárás alá vont vállalkozás az általa gyártott és forgalmazott Preventa márkanévű csökkentett deutérium-tartalmú termékeit azok gyógyhatására utaló megállapításokkal népszerűsíti. A versenyhatóság azt is észlelte, hogy a termékeknek a kommunikációs anyagokban feltüntetett daganat-ellenes, egészségre gyakorolt pozitív hatása az Országos Gyógyszerészeti Intézet által elfogadott humán klinikai vizsgálatokkal nem lett alátámasztva.

A gyógyszer-törvény értelmében gyógyszer csak akkor kerülhet forgalomba és akkor alkalmazható, ha az Országos Gyógyszerészeti Intézet (OGYI) a gyógyszer-törzskönyvbe bejegyezte, forgalomba hozatalát engedélyezte. Gyógyhatást akkor lehet egy készítménynek tulajdonítani, ha azt gyógyszerként engedélyezték, s ehhez a hatásokat vizsgálatokkal igazolták, melyek eredményeit az OGYI elfogadta. Az eljárás egyik fontos célja az, hogy az emberi egészségre ártalmas termékek ne kerüljenek forgalomba. E szűrés elengedhetetlen velejárója, hogy a hatásos termékek később, nehezebben kerülhetnek a piacra. Aki e szűrőn nem kíván átesni, nem is viheti piacra - még esetleg akár nagyon is jó - termékét, vagy legalábbis nem adhat termékéről olyan tájékoztatást, ami gyógyhatásra utal. Ha valaki nem törzskönyveztetni termékeit, de állítja azok gyógyhatását, akkor tisztességtelen előnyre tesz szert olyan vállalkozásokkal szemben, amelyek a szabályt betartva, a kapcsolódó költségeket és idővesztéseket is vállalva járnak el.

A GVH vizsgálata kiderítette, hogy a HYD Kft. nem kezdeményezte a Preventa termékcsalád gyógyszerként való törzskönyvezését, így a terméknek az OGYI általi engedélyezésére nem került sor. A Preventa termékcsalád tehát nem minősül gyógyszernek, ezért az eljárás alá vont által adott, gyógyhatásra utaló tájékoztatás a versenytörvénybe ütközik. A vizsgált tájékoztatások esetében a fogyasztóknak szóló üzenet alkalmas a fogyasztók megtévesztésére a tájékoztatásokban többször szereplő, gyógyító hatásra történő utalás miatt.

A HYD Kft. magatartása annyiban különbözött a GVH által korábban számos esetben, konzekvensen elmarasztalt nem bizonyított gyógyhatásállításoktól, hogy a gyógyhatás állítása nem minden esetben közvetlenül kapcsolódott az eljárás alá vont által forgalmazott termékekhez. A tájékoztatások két részből álltak, az egyik a Preventa termékcsalád nevét, fényképét és azt a közlést tartalmazza, hogy a Preventa termékcsalád „csökkentett deutérium tartalmú víz”, míg a tájékoztatás másik - terjedelmesebb - része (PR cikk) a csökkentett deutérium tartalmú víz gyógyhatásairól szólt. A versenyhatóság a két részből álló közlést egységes üzenetnek tekintette, mivel megítélése szerint a fogyasztó is összekapcsolja a számára küldött üzeneteket. A csökkentett deutérium tartalmú víz fogyasztásának, illetve a deutérium megvonásnak az eredményeként jelentkező

gyógyhatásokról olvasottakat megjegyezve az olvasó csekély szellemi erőfeszítéssel rájöhett arra, hogy legkönnyebben csökkentett deutérium tartalmú víz fogyasztásával érhető el a szervezet deutérium tartalmának a csökkentése, néhány esetben kifejezett tájékoztatást is kapott erről.

A HYD Kft. más megtévesztő kijelentéseket is tett termékével kapcsolatban. Rendszeresen hivatkozik például a csökkentett deutérium tartalmú vízzel elért különböző kísérleti eredményekre, noha a tárgyaláson elismerte, hogy a kísérletek során nem Preventa terméket alkalmaztak. „Igazolt daganatellenes hatás”-ról, „kísérletekkel igazolt határról” adott tájékoztatást, állította, hogy „tudományos vizsgálatok, klinikai tesztek igazolták a deutérium megvonás daganatellenes hatását”. A becsatolt bizonyítékokat azonban az OGYI nem tekintette elégségesnek ahhoz, hogy további – embereken végzett – klinikai kísérletekre kerülhessen sor. Az olyan állítások, mint például hogy a „humán engedélyeztetés jelenleg is folyamatban van”, illetőleg „folynak a további kutatások és vizsgálatok a készítmény gyógyszerként való törzskönyvezése érdekében” alkalmasak arra, hogy a fogyasztókban azt a képzetet keltsék, hogy a reklámozott termék idővel gyógyszernek minősül majd, noha a HYD Kft. nem is tervezi, hogy a Preventa termékeket gyógyszerként törzskönyveztesse.

Mindezek miatt a GVH megállapította, hogy a HYD Kft. a Preventa csökkentett deutérium tartalmú ivóvízcsaládra vonatkozóan a szórólapokon és a honlapokon 2002-től kezdődően, a sajtóban pedig 2005 decemberétől 2008 augusztus 31-ig közzétett, a termékek gyógyhatására, a rák legyőzésére, a készítmény mellékhatásoktól való mentességére vonatkozó közlései és a gyógyszerként való törzskönyvezéssel kapcsolatos tájékoztatásai alkalmasak a fogyasztók megtévesztésére.

A GVH emiatt a vállalkozást 5 millió forint bírság részletekben történő megfizetésére kötelezte, akként, hogy egymillió forintot a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül, majd minden félév végéig további 1-1 millió forintot kell megfizetni mindaddig, amíg 2010. december 31. napján az utolsó részlet is kiegyenlítésre kerül. A GVH a bírság összegének megállapításakor bírságnövelőként értékelte, hogy a HYD Kft. egészség megőrzésével, helyreállításával kapcsolatos, bizalmi jellegű terméket reklámozott megtévesztő módon. A hirdetéssel megcélzott fogyasztói kör betegségére tekintettel eleve a tájékoztatásnak kiszolgáltatott helyzetben van, és ezt a veszélynek kitettséget tovább fokozza, hogy a tudomány jelenlegi állása szerint a rákbetegséget gyógyító gyógyszer még nem létezik. Ráadásul a megtévesztő közlések az összetett reklámkampány révén a fogyasztók széles köréhez eljuthattak, a jogsértés hosszú időn keresztül folyt.

Bírságcsökkenő tényezőnek bizonyult ugyanakkor, hogy a HYD Kft. a legfontosabb jogsértő magatartással, nevezetesen a termék hirdetések és a terméket alkotó anyag gyógyhatásának PR-cikk formájában azonos oldalon történő egyidejű közreadásával a versenyfelügyeleti eljárás során önként felhagyott. A vállalkozás késznek mutatkozott annak vállalására, hogy a jövőben egyetlen kiadványban sem jelentet meg egyidejűleg termék hirdetést és a terméket alkotó anyag gyógyhatását bemutató PR-cikket. A GVH értékelte, hogy az eljárás alá vont vállalkozás – lehetőségeihez képest – jelentős összegeket költ tudományos kutatásra, és a Preventa termékhez hasonló, de más összetételű készítmény humán gyógyszerként való törzskönyveztetésének elérésére. A részletfizetést is elsősorban azért engedélyezte a GVH, hogy ne akadályozza a gyógyszerként való törzskönyvezés folyamatát.

A bírságon kívül a GVH a HYD Kft-t eltiltotta attól, hogy honlapján a Preventa termékekre vonatkozóan gyógyhatásra, a gyógyszerként való törzskönyvezésre utaló közléseket szerepeltessen, továbbá attól, hogy a Preventa termékekre vonatkozóan hirdetést és a

termékek gyógyhatására, a rák legyőzésére utaló tartalmú PR cikket egy adott sajtóterméken belül jelentessen meg.

Az ügy hivatali nyilvántartási száma: **Vj-48/2008**.

Budapest, 2009. március 26.

Gazdasági Versenyhivatal
Kommunikációs Csoport

További információ:

Mihálovits András

Gazdasági Versenyhivatal

cím: 1054 Budapest, V. ker. Alkotmány u.5.

levél: 1245 Budapest, 5. Pf. 1036

tel: +36-30 618-6618

email: Mihalovits.Andras@gvh.hu

<http://www.gvh.hu>